

ถอดบทเรียนต่างแดน พัฒนา ร.ร.เริ่มจากภายใน

นำเสนอเมื่อ : 21 พ.ค. 2559

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง "การพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา" ด้วยการหยิบยกกรณีศึกษาจากประเทศที่ประสบผลสำเร็จมาเป็นตัวอย่างสำหรับประยุกต์ใช้ในประเทศไทย

ที่เริ่มจากการพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติซึ่งมี "จูเลียน ไวท์ลีย์" หัวหน้าผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติภูเก็ท อคาเดมี มาเล่าถึงจุดเด่นของโรงเรียนนานาชาติที่มีเครือข่ายใน 56 ประเทศว่า วิธีคิดคือจะทำอย่างไรให้สามารถควบคุมคุณภาพเครือข่ายโรงเรียนเพราะระบบประกันคุณภาพที่ ร.ร.นานาชาติภูเก็ท อคาเดมีใช้ ได้แก่

1. การตรวจเยี่ยมหลักสูตรของอังกฤษในต่างประเทศ เพื่อช่วยโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ เน้นการใช้แบบสอบถาม การประเมินตนเอง การสร้างมาตรฐาน และตัวชี้วัดรวม รวมถึงการตรวจเยี่ยมและการเผยแพร่รายงานสู่สาธารณะ
2. ระบบรับรองมาตรฐานการศึกษาของสภารับรองมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาคุณภาพผ่านกระบวนการตรวจสอบตนเองอย่างเข้มงวด และการประเมินจากภายนอก
3. การวัดประเมินการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงตนเอง เป็นวิธีการประเมินในอนาคตที่เน้นการเปลี่ยนถ้ายการเรียนรู้ และให้ค่าการประเมินในหลายมิติ เช่น ความพยายามในการสอนของครู หรือความพยายามในการเรียนของผู้เรียน มากกว่าการดูเพียงคะแนน

"ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นการประเมินภายในด้วยวิธีใด สิ่งสำคัญคือต้องเริ่มจากการพัฒนารวมกันด้วยความสมัครใจ หากคิดเรื่องการพัฒนาโรงเรียนแล้วจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน เนื่องจากแต่ละโรงเรียนไม่จำเป็นต้องมีเป้าหมายเหมือนกัน แต่สุดท้ายต้องนำการประเมินมาใช้อย่างไรเพื่อสนับสนุนการทำงาน"

ขณะที่ "จิมมี ทัน" นักการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการประเทศสิงคโปร์บอกว่า สิงคโปร์ใช้ระบบ 4P ประกอบด้วย **P-Perpose** เป็นการสร้างจุดมุ่งหมายรวมระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ **P-People** ที่จะต้องสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้รับผิดชอบตามบทบาท เพื่อนำสู่เป้าหมายและความคาดหวังร่วมกัน นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงกระบวนการ **P-Process** ที่สะท้อนถึงการตรวจสอบ และการยืนยันความถูกต้อง

ส่วน **P** ตัวสุดท้ายคือ **Product** หรือผลผลิต อันหมายถึงเน้นการรายงาน แผนการพัฒนาโรงเรียนและการติดตาม ซึ่งต้องอาศัยการขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะมุมมองจากคนภายนอกระบบการศึกษานานาชาติจริง สิ่งสำคัญจะต้องชี้ชัดว่าเป้าหมายร่วมกันจากทุกฝ่ายคืออะไร เพื่อนำไปสู่การวางแผน และต้องส่งผลต่อนักเรียน ในส่วนการประเมินจากส่วนกลางไม่ว่าจะเป็นदानบวทหรือลอบ ต้องไม่ทำให้ผู้บริหารหรือครูหลุดจากหน้าที่หลักคือการจัดการเรียนการสอน"

สำหรับมุมมองจากประเทศไทย"ดร.ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์"

นักเศรษฐศาสตร์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จากธนาคารโลก

นำเสนอมิติความเหลื่อมล้ำด้านการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาว่าประเทศไทยขาดประสิทธิภาพในการจัดการ ทำให้ประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างโรงเรียนชนบทและเขตเมือง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ

"เราต้องใช้ครูเพิ่มขึ้นถึง 108,000 คนเพื่อจัดสรรให้ได้ครบทุกห้องเรียน ดังนั้นจึงต้องสร้างรูปแบบการจัดเครือข่ายโรงเรียนใหม่ เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้น อันเนื่องมาจากประชากรเกิดใหม่ลดลง โดยปัจจุบันมีโรงเรียนขนาดเล็ก 19,864 แห่งที่มีนักเรียนต่ำกว่า 20 คนต่อชั้นเรียน และตั้งอยู่ในระยะการเดินทางไม่เกิน 20 นาทีจากโรงเรียนอื่น รวมถึงยังมีโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่มีความจำเป็นต้องคงไว้อีก 2,921 แห่ง"

"ดร.ดิลกะ" เสนอว่า จุดจัดการที่สำคัญคือการพัฒนาโรงเรียนขนาดกลาง 4,514 แห่ง และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ห่างไกลอีกจำนวน 3,124 แห่งให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งจะกระทบต่อผู้เรียนถึง 1.59 ล้านคน โดยควรพัฒนาให้เป็นโรงเรียนศูนย์กลางที่มีคุณภาพ มีการจัดสรรทรัพยากรและครูให้เพียงพอ และจัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมสำหรับค่าเดินทาง รถรับส่ง หรือการสอนพิเศษเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่มาจากต่างโรงเรียน พร้อมทั้งมีการวางแผนติดตามประเมินผลในระยะยาว

เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเสียที

ที่มา [ประชาชาติธุรกิจออนไลน์](#) วันที่ 19 พฤษภาคม 2559